

Struktura i wymagania dotyczące LSR

Poniżej przedstawiono, uwzględniające wymagania określone w art. 33 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013, zestawienie informacji, które powinny znaleźć się w każdej LSR i które będą podlegać ocenie podczas konkursu na wybór LSR. Kluczowym jest, aby informacje te wpisały się w przywołaną poniżej strukturę LSR. W ten sposób możliwe będzie ujednoczenie ich formy w skali całego kraju, które z kolei przełoży się na sprawniejszą, szybszą i bardziej obiektywną ocenę LSR.

Należy pamiętać, iż poniższa struktura, wskazując niezbędne elementy, które powinny się w LSR znaleźć, stanowi jedynie konstrukcję, na której LGD powinna oprzeć swoją strategię. Po wskazówki i porady nt. wypełnienia treścią poszczególnych jej części zaleca się sięgnąć do „Poradnika dla lokalnych grup działania w zakresie opracowania lokalnych strategii rozwoju na lata 2014-2020”.

Opracowując LSR należy ponadto przestrzegać wymagań redakcyjno-edytorskich podanych w regulaminie konkursowym.

Strona tytułowa

Spis treści

Rozdział I Charakterystyka LGD

1. Nazwa LGD
2. Zwięzły opis obszaru w szczególności zawierający liczbę i nazwy gmin, ich powierzchnię i liczbę mieszkańców¹, a w przypadku LSR wielofunduszowych również wskazanie zakresu oddziaływania poszczególnych EFSI, z których współfinansowana ma być LSR (tzn. wskazanie czy realizacja operacji w ramach każdego z funduszy będzie możliwa na całym obszarze objętym LSR czy też jedynie na pewnej jego części).
3. Mapa obszaru objętego LSR z zaznaczeniem granic poszczególnych gmin wykazująca spójność przestrzenną obszaru objętego LSR

Spójność przestrzenna jest rozumiana w kontekście geograficznym.

Obszar dwóch gmin (A i B) jest spójny w kontekście geograficznym jeśli gminy te graniczą ze sobą - pozostają w bezpośrednim sąsiedztwie (para spójnych gmin).

Obszar trzech gmin (A, B i C) jest spójny w kontekście geograficznym jeśli dwie spośród tych gmin (np. A i B) tworzą parę spójnych gmin, a trzecia gmina (C) pozostaje w bezpośrednim sąsiedztwie – graniczy z przynajmniej jedną z gmin (A lub B) tworzących parę spójnych gmin. Jeśli gmina A graniczy z gminą B (bezpośrednie sąsiedztwo), a gmina B graniczy z gminą C (bezpośrednie sąsiedztwo), jednak gmina A nie graniczy z gminą C, to gmina A pozostaje w dalszym sąsiedztwie z gminą C za sprawą bezpośredniego sąsiedztwa z gmin A i B oraz gmin B i C.

¹ w przypadku LGD realizowanych wyłącznie w miastach powyżej 20 tys. mieszkańców należy oprócz gminy określić dzielnice/osiedla wraz z podaniem liczby mieszkańców.

Dalsze sąsiedztwo gmin występuje zawsze jeśli gminy (wyłącznie te, które badane pod kątem spójności przestrzennej) da się ułożyć w pary bezpośrednio sąsiadujących gmin – A i B, B i C, C i D itd.

Zatem obszar większej liczby gmin jest spójny jeśli każda para gmin pozostaje w bezpośrednim lub przynajmniej w dalszym sąsiedztwie, tworząc tym samym zwarty geograficznie obszar.

W przypadku miast zamieszkałych przez więcej niż 20 tys. mieszkańców z gmin miejsko-wiejskich, fakt ich włączenia bądź wyłączenia z obszaru objętego daną LSR, nie rzutuje na spójność tego obszaru. Podczas analizy spójności przestrzennej bierze się pod uwagę obszar całych gmin bez wyłączenia obszarów niekwalifikujących się do wsparcia w ramach któregośkolwiek z funduszy EFSI.

Warunek ten jest zachowany także wtedy gdy istnieje taki obszar wód, który w połączeniu z obszarem LSR tworzy obszar o przestrzennej spójności.

Jeżeli obszar LSR nie jest spójny tylko i wyłącznie z tego powodu, że obszar gminy będącej członkiem LGD lub obszar powiatu do którego należą gminy będące członkami LGD składa się z więcej niż jednej części to taki obszar LSR także jest spójny przestrzennie.

4. Opis procesu tworzenia partnerstwa uwzględniający dotychczasowe doświadczenia grupy/jej członków we wdrażaniu podejścia Leader/osi 4 PO RYBY bądź w przypadku nowej LGD podejmowane przez nią/podmioty ją tworzące działania pozytywnie oddziałujące na dany obszar, w szczególności dotyczące realizacji projektów o zakresie podobnym do realizacji LSR.
5. Opis struktury LGD zawierający w szczególności krótką charakterystykę jej członków potwierdzającą, iż skład grupy jest reprezentatywny dla lokalnej społeczności, bez dominacji jakiegokolwiek grupy interesu i uwzględnia przedstawicieli sektora publicznego, społecznego, gospodarczego a także innych grup szczególnie istotnych z punktu widzenia realizacji LSR oraz mieszkańców
6. Opis składu organu decyzyjnego wskazujący że ani władze publiczne, ani żadna pojedyncza grupa interesu, nie posiada więcej niż 49% praw głosu w podejmowaniu decyzji.
7. Zwięzła charakterystyka rozwiązań stosowanych w procesie decyzyjnym bez powielania informacji zawartych w statucie i innych dokumentach wewnętrznych
8. Wskazanie dokumentów regulujących funkcjonowanie LGD z podaniem sposobu ich uchwalania i aktualizacji oraz opisem głównych kwestii, które będą w nich zawarte.

Rozdział II Partycypacyjny charakter LSR

Opis partycypacyjnych metod tworzenia LSR i jej realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem partycypacji grup istotnych z punktu widzenia realizacji LSR, wskazujący m.in.:

- a) dane z konsultacji społecznych przeprowadzonych na obszarze objętym LSR, które wykorzystane zostały do opracowania LSR
- b) partycypacyjne metody konsultacji wykorzystane na każdym kluczowym etapie prac nad opracowaniem LSR,
- c) wyniki przeprowadzonej analizy wniosków z konsultacji,

- d) podstawowe informacje dotyczące przeprowadzonych konsultacji LSR ze społecznością lokalną tj. daty spotkań, ilość uczestników.

UWAGA: Opisując rozwiązania przyjęte w poszczególnych częściach strategii należy każdorazowo w odpowiednim rozdziale LSR przedstawiać skutki i wyniki zastosowanych przez LGD partycypacyjnych metod tworzenia strategii, które wykorzystano do ich opracowania.

Rozdział III Diagnoza - opis obszaru i ludności

1. Określenie grup szczególnie istotnych z punktu widzenia realizacji LSR oraz problemów i obszarów interwencji odnoszących się do tych grup.
2. Charakterystyka gospodarki/przedsiębiorczości (w tym przedsiębiorczości społecznej), branż z potencjałem rozwojowym (informacja o branżach gospodarki mających kluczowe znaczenie dla rozwoju obszaru).
3. Opis rynku pracy (poziom zatrudnienia i stopa bezrobocia - liczba bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym, charakterystyka grup pozostających poza rynkiem pracy).
4. Przedstawienie działalności sektora społecznego, w tym integracja/rozwój społeczeństwa obywatelskiego.
5. Wskazanie problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem problemów ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz skali tych zjawisk (np. dostęp do miejscowej infrastruktury i kultury, liczba osób objętych opieką społeczną).
6. Wykazanie wewnętrznej spójności obszaru LSR (inne niż spójność przestrzenna).
7. W przypadku LSR finansowanych lub współfinansowanych ze środków finansowych pochodzących z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego charakterystyka rybactwa i rynku rybnego (liczba gospodarstw, kierunki produkcji, informacja na temat osób zatrudnionych w rybactwie).

Fakultatywnie w zależności od specyfiki i głównych obszarów zainteresowania LGD (odzwierciedlonych w dalszej części LSR w postaci celów) w LSR można zawrzeć:

- a) Opis zagospodarowania przestrzennego/układu osadniczego z uwzględnieniem planów odnowy miejscowości (opis układu przestrzennego, opis warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, dostęp do infrastruktury), opis stanu infrastruktury w kontekście potrzeb rewitalizacji jako kompleksowego procesu społecznego, gospodarczego, środowiskowego, przestrzenno-infrastrukturalnego.
- b) Krótki opis dziedzictwa kulturowego/zabytków.
- c) Krótką charakterystykę obszarów atrakcyjnych turystycznie oraz wskazanie potencjału dla rozwoju turystyki, informacja dotycząca liczby gospodarstw agroturystycznych, wskaźnik Schneidera (intensywność ruchu turystycznego).
- d) Opis produktów lokalnych, tradycyjnych i regionalnych podkreślających specyfikę danego obszaru (krótki opis produktów charakterystycznych występujących na obszarze), w tym promocji i sprzedaży takich produktów.

- e) Charakterystykę rolnictwa i rynku rolnego [liczba gospodarstw, kierunki produkcji (ze wskazaniem głównych), osób zatrudnionych w rolnictwie, średnia powierzchnia gospodarstw].
- f) Opis innych/pozostałych obszarów tematycznych istotnych z punktu widzenia realizacji przyszłej strategii.

Rozdział IV Analiza SWOT

Opis dokonanej analizy mocnych i słabych stron obszaru objętego LSR oraz zidentyfikowanych dla niego szans i zagrożeń.

Rozdział V Cele i wskaźniki

1. Specyfikacja i opis celów ogólnych, przypisanych im celów szczegółowych i przedsięwzięć oraz uzasadnienie ich sformułowania w oparciu o konsultacje społeczne i powiązanie z analizą SWOT i diagnozą obszaru.
2. Wykazanie zgodności celów z celami programów, w ramach których planowane jest finansowanie LSR.
3. Przedstawienie celów z podziałem na źródła finansowania.
4. Przedstawienie przedsięwzięć realizowanych w ramach RLKS a także wskazanie sposobu ich realizacji wraz z uzasadnieniem.
5. Specyfikacja wskaźników przypisanych do przedsięwzięć, celów szczegółowych i celów ogólnych wraz z uzasadnieniem wyboru konkretnego wskaźnika w kontekście ich adekwatności do celów i przedsięwzięć .
6. Źródła pozyskania danych do pomiaru.
7. Sposób i częstotliwość dokonywania pomiaru, uaktualniania danych (podanie dokładnego sposobu liczenia wskaźnika, algorytmów itp.).
8. Stan początkowy wskaźnika oraz wyjaśnienie sposobu jego ustalenia.
9. Stan docelowy wskaźnika (ewentualnie poziomy przejściowe, jeśli takie są planowane) oraz wyjaśnienie dotyczące sposobu jego ustalenia (założenia do planowania).

Przy opracowywaniu powyższych treści obligatoryjnie należy skorzystać z tabeli z załączonego formularza.

Rozdział VI Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru

1. Ogólna charakterystyka przyjętych rozwiązań formalno-instytucjonalnych wraz ze zwięzłą informacją wskazującą sposób powstawania poszczególnych procedur, ich kluczowe cele i założenia.
2. Sposób ustanawiania i zmiany kryteriów wyboru zgodnie z wymogami określonymi dla programów, w ramach których planowane jest finansowanie LSR z uwzględnieniem powiązania kryteriów wyboru z diagnozą obszaru, celami i wskaźnikami.
3. Wskazanie w jaki sposób w kryteriach wyboru operacji została uwzględniona innowacyjność oraz przedstawienie jej definicji i zasad oceny.
4. Informacja o realizacji projektów grantowych i/lub operacji własnych.

W przypadku PROW 2014-2020 rozdział powinien wskazywać na:

- 1) wysokość wsparcia przyznawanego na rozpoczynanie działalności gospodarczej, które nie powinno być wyższe niż 100 000 zł. Ze względu na to, że pomoc jest wypłacana w formie płatności ryczałtowej konieczne jest szczegółowe uzasadnienie przyjętej wysokości mając na względzie np. sytuację społeczno-gospodarczą obszaru, średnią wysokość wsparcia przyznawanego na podejmowanie działalności gospodarczej w okresie 2007-2013, rodzaj podejmowanej działalności. Ustalona w ww. sposób wartość będzie kwotą przyznania pomocy, o którą będzie mógł ubiegać się wnioskodawca. Istotne jest to, że będzie to kwota stała a opracowany biznes plan będzie musiał być uzasadniony ekonomicznie co oznacza, że planowane inwestycje muszą uzasadniać wnioskowaną kwotę. Wnioskowana kwota natomiast musi odpowiadać (być równa) wysokości wsparcia przyznawanego na rozpoczynanie działalności gospodarczej określonej w LSR.
- 2) podstawowe zasady ustalania wysokości wsparcia na realizację operacji w ramach LSR tj. określenie intensywności pomocy w zależności od kategorii beneficjenta lub rodzaju operacji biorąc pod uwagę przepisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Rozdział VII Plan działania

Zwięzła charakterystyka przyjętego harmonogramu osiągnięcia poszczególnych celów i wskaźników wskazująca czas realizacji kluczowych efektów wdrażania LSR.

Rozdział VIII Budżet LSR

1. Ogólna charakterystyka budżetu w tym wskazanie funduszy EFSD stanowiących źródło finansowania LSR w latach 2014-2020.
2. Krótki opis powiązania budżetu z celami LSR.

Rozdział IX Plan komunikacji

Zwięzła charakterystyka zaprojektowanego przez LGD Planu komunikacji ze wskazaniem jego celów i wskaźników działań komunikacyjnych oraz grup docelowych.

Rozdział X Zintegrowanie

1. Opis zgodności i komplementarności z innymi dokumentami planistycznymi/strategiami w szczególności strategiami rozwoju województwa/województw poprzez porównanie celów i założeń tych dokumentów z celami LSR i wykazanie ich spójności
2. Opis sposobu integrowania różnych sektorów, partnerów, zasobów czy branż działalności gospodarczej w celu kompleksowej realizacji przedsięwzięć.

Rozdział XI Monitoring i ewaluacja

Ogólna charakterystyka zasad i procedur dokonywania ewaluacji oraz monitorowania wskazująca główne elementy podlegające badaniom oraz podmioty dokonujące ewaluacji i monitorowania (wewnętrzne czy zewnętrzne).

Rozdział XII Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

1. Informacja o przeprowadzeniu analizy LSR pod kątem spełnienia kryteriów kwalifikujących do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i o wynikach tej analizy.
2. W przypadku LSR wymagającej przeprowadzenia ww. oceny, pisemne podsumowanie zawierające informacje, o których mowa w art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.).

Wykaz wykorzystanej literatury

Załączniki do LSR

- Procedura aktualizacji LSR
- Procedury dokonywania ewaluacji i monitoringu wskazujące m.in.:
 - a) elementy funkcjonowania LGD, które będą podlegać ewaluacji
 - b) elementy wdrażania LSR, które będą podlegać ewaluacji
 - c) elementy, które LGD zamierza monitorować
 - d) kryteria, na podstawie których będzie przeprowadzana ewaluacja funkcjonowania LGD i realizacji LSR
 - e) czas, sposób i okres objęty pomiarem.
- Plan działania wskazujący harmonogram osiągania poszczególnych wskaźników produktu - sporządzony na załączonym formularzu.
- Budżet LSR w podziale na poszczególne fundusze EFSI i zakresy wsparcia tj. realizację operacji w ramach LSR, wdrażanie projektów współpracy, koszty bieżące i aktywizację, a w przypadku LSR współfinansowanych z EFRROW dodatkowo „Plan finansowy w zakresie poddziałania 19.2 PROW 2014-2020” - sporządzone na załączonych formularzach
- Plan komunikacji zawierający:
 - a) prezentację głównych celów i przesłanek leżących u podstaw jego opracowania;
 - b) opis działań komunikacyjnych i grup docelowych oraz środków przekazu, w tym działań podejmowanych w przypadku problemów z realizacją LSR, niskim poparciem społecznym dla działań realizowanych przez LGD itd.;
 - c) opis zakładanych wskaźników realizacji działań komunikacyjnych oraz efektów działań komunikacyjnych;
 - d) analizę efektywności działań komunikacyjnych i zastosowanych środków przekazu (w tym tryb korygowania planu komunikacji);
 - e) opis sposobu wykorzystania w procesie realizacji LSR wniosków/opinii zebranych podczas działań komunikacyjnych;
 - f) budżet przewidziany na działania komunikacyjne.

Formularz: Cele i wskaźniki – tabela do obligatoryjnego wykorzystania w rozdziale V LSR

1.0	CEL OGÓLNY X						
1.1	CELE SZCZEGÓŁOWE						
1.2							
			<i>Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego</i>	<i>Jednostka miary</i>	stan początkowy Rok	plan rok	<i>Źródło danych/sposób pomiaru</i>
W1.0							
			<i>Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych</i>	<i>Jednostka miary</i>	stan początkowy Rok	plan rok	<i>Źródło danych/sposób pomiaru</i>
w1.1							
w1.2							
Przedsięwzięcia			Grupy docelowe	Sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, projekt współpracy, aktywizacja itp.)	Wskaźniki produktu		Źródło danych/sposób pomiaru
					nazwa	Jednostka miary	
		początkowa rok	końcowa Rok				
1.1.1							
1.1.2							
1.2.1							
1.2.2							
SUMA							

Formularz: Plan działania

CEL OGÓLNY nr1	Lata	2016-2018			2019-2021			2022 -2023			RAZEM 2016-2023		Program	Poddziałanie/zakres Programu
	Nazwa wskaźnika	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Razem wartość wskaźników	Razem planowane wsparcie w PLN		
Cel szczegółowy 1												PROW/RPO		
Przedsięwzięcie 1.1	Wskaźnik produktu	20 sztuk	20	20	60 sztuk	80	60	20 sztuk	100	20	100 sztuk	100	PROW	Realizacja LSR
	Wskaźnik produktu													Aktywizacja
Przedsięwzięcie 1.2	Wskaźnik produktu	20 sztuk	20	20	20 sztuk	40	20	60 sztuk	100	60	100 sztuk	100	RPO	
	Wskaźnik produktu													
	Wskaźnik produktu													
Razem cel szczegółowy 1				40			80			80		200		
Wskaźnik rezultatu 1²		osoby											RPO	
Cel szczegółowy 2														
Przedsięwzięcie 2.1	Wskaźnik produktu												RPO	
	Wskaźnik produktu													
Przedsięwzięcie 2.2	Wskaźnik produktu												PROW	
	Wskaźnik produktu													
	Wskaźnik produktu													
Razem cel szczegółowy 2														
Razem cel ogólny														
Razem LSR														

² Dotyczy funduszu EFRR i EFS.

Razem planowane wsparcie na przedsięwzięcia dedykowane tworzeniu i utrzymaniu miejsc pracy w ramach poddziałania Realizacja LSR PROW	% budżetu poddziałania Realizacja LSR

Formularz: Budżet

Zakres wsparcia	Wsparcie finansowe (PLN)					Razem EFSI
	PRO W	RPO		PO RYBY	Fundusz wiodący	
		EFS	EFRR			
Realizacja LSR (art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013)						
Współpraca (art. 35 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013)						
Koszty bieżące (art. 35 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 1303/2013)						
Aktywizacja (art. 35 ust. 1 lit. e rozporządzenia nr 1303/2013)						
Razem						

Formularz: Plan finansowy w zakresie poddziałania 19.2 PROW 2014-2020

	Wkład EFRROW	Budżet państwa	Wkład własny będący wkładem krajowych środków publicznych	RAZEM
Beneficjenci inni niż jednostki sektora finansów publicznych				
Beneficjenci będący jednostkami sektora finansów publicznych				
Razem				